

ปัญหาในการซื้อลดและการขาย ลดตัวเงินของธนาคารพาณิชย์

นางสาววรัญญา กนกสุวรรณ

004504

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต
แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๗

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**PROBLEMS IN DISCOUNTING BILL OF EXCHANGE
BY COMMERCIAL BANKS**

MISS VARUNYA KANOGSUWAN

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy**

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานักศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมชาย งามใจ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

นพ. สมศักดิ์ ..... ประธานกรรมการ

สมชาย งามใจ ..... กรรมการ

สมชาย งามใจ ..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย   อาจารย์เสถียร   สิงห์เจริญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาในการซื้อลดและการขายลดตั๋วเงินของธนาคารพาณิชย์

ชื่อ นางสาววิญญา กนกสุวรรณ แผนกวิชาการบัญชี

ปีการศึกษา ๒๕๑๖

บทคัดย่อ

ในต่างประเทศโดยเฉพาะสมัยปัจจุบันนี้ การออกตั๋วเงินชำระหนี้และการกู้ยืมระยะสั้น โดยการใช้ตั๋วเงินไปกลายเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวันของวงการธุรกิจและเอกชนทั่ว ๆ ไป ในประเทศไทยการใช้ตั๋วเงินเป็นสื่อกลางในการชำระหนี้และเป็นเครื่องมือในการกู้ยืมยังไม่เป็นที่แพร่หลาย ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนส่วนมากยังขาดความรู้ และขาดความเชื่อถือในเอกสารพาณิชย์เหล่านี้ ประกอบกับวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับตั๋วเงินที่ปฏิบัติกันมานานในประเทศยังมีข้อบกพร่อง ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคแก่ผู้อยู่เกี่ยวข้องมาก ทำให้ประชาชนมองข้ามประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากเอกสารเหล่านี้ไปเสียตั้งนั้นถ้าได้มีการปรับปรุงระเบียบวิธีการและแก้ไขกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ก็จะทำให้มีคณนิยมใช้ตั๋วเงินกันมากขึ้น เช่นแก้ไขพระราชบัญญัติอัตราดอกเบี้ยเสียใหม่ให้เข้ากับสภาพเศรษฐกิจการเงินและการคลัง ปรับปรุงกฎหมายให้ชัดเจนรัดกุมเพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องมือคุ้มครองป้องกันใ้การใช้ตั๋วเงินเป็นไปด้วยความมั่นใจและเกิดความเรียบร้อย

ในการพิจารณารับซื้อลดจากลูกค้า ธนาคารต้องมีระเบียบวิธีเพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการพิจารณาฐานะของลูกค้ารวมทั้งหลักทรัพย์สินค้ำประกันหรือการค้ำประกันด้วยบุคคลซึ่งเรียกว่า อาวัล ต้องเป็นบุคคลที่มิใช่เสียงและธนาคารให้ความเชื่อถือไว้วางใจ ธนาคารจึงจะยอมรับซื้อลดตั๋วเงินนั้น การให้ปริมาณเงินกู้ยืมมากน้อยเท่าใดจะต้องพิจารณาตามประเภทของลูกค้า และไม่ให้ขัดกับระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ธนาคารได้รับความเสียหายจากการถูกปรับตามกฎหมาย ทั้งนี้ธนาคารจะต้องมีผู้บริหารที่มีความสามารถและมีความรู้ในการที่จะชี้แจงให้ลูกค้าทราบเจตนาและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในค่านนี้โดยเฉพาะเพื่อไม่ให้ลูกค้าเกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยากหรือไม่เข้าใจกันซึ่งลูกค้าอาจเกิดความน้อยใจ เบื่อหน่ายขาดความเชื่อถือในตัวเงิน

ในการขายวงลดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์จะต้องเลือกเป็นลูกค้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ความอนุเคราะห์เท่านั้น และต้องปฏิบัติตามกฎของระเบียบที่ธนาคาร

แห่งประเทศไทยกำหนดทุกประการ เพื่อเป็นการชักจูงให้มีการใช้เงินอย่างแพร่หลาย
 ธนาคารแห่งประเทศไทยควรจะขยายประเภทกิจการที่จะให้ความอนุเคราะห์โดยวิธีการรับซื้อ
 ลดจากลูกค้าโดยผ่านธนาคารพาณิชย์ และจะได้เป็นการส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจทางคาน
 เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมขยายตัวและเจริญก้าวหน้าไปตามลำดับ สมดังเจต
 นาของผู้บัญญัติเงินที่จะให้มีการใช้เงินอย่างแพร่หลาย เพื่อสะดวกแก่การประกอบธุรกิจ
 การค้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Problems in Discounting Bill of Exchange by Commercial Banks.

Name   Miss Varunya Kanogsuwan   Department of Accountancy

Academic Year 1973

ABSTRACT

In developed countries, the payment of debts and short term loans by means of bills receivable has now become routine. But in Thailand, bills receivable are not widely used due to the lack of faith in this kind of business document. Obsolete laws and regulations governing these bills here have discouraged people from dealing with them and consequently their usefulness has been ignored. In order to encourage people to make use of bills receivable, the existing laws and regulations should be revived. For example, the Interest Rate should be amended to make it compatible with modern finance and monetary practices, so that people will have confidence in making use of bills receivable as they will have updated legal immunity and modernised convenience.

In buying bills receivable on discount from clients, commercial banks should have sound regulations in valuing the status of clients, their securities and their social status in case of "Aval Guarantee". The amount of loans to be extended to clients discounting their bills receivable with commercial banks should depend on the status of clients which will not contradict any existing regulations or violate any existing laws that will make the banks liable to fine. The banks must have efficient executives to make their clients understand the banks' policy on accepting bills receivable.

In re-discounting bills receivable to the Bank of Thailand (B.O.T.), the banks should select only bills receivable from clients whose businesses are acceptable by the B.O.T. and should also observe

strictly all the regulations of the B.O.T. In order to encourage more people to adopt bills receivable as a means of payment, the B.O.T. may help by increasing the categories of acceptable businesses so that the banks may re-discount more bills receivable which have accepted from their clients. As the practice of paying with bills receivable catches on, agriculture, industry and subsequently trade will be greatly boosted, achieving finally the goal of the inventor of bill receivable who invented this kind of business document in order to facilitate trade.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ผู้เขียนได้ไปปฏิบัติงานธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งและเห็นว่าการดำเนินงานในกิจการธนาคารต้องมีระเบียบแบบแผนผู้ปฏิบัติงานต้องมีความละเอียดรอบคอบเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเลขและการเงิน พนักงานก่อนที่จะบรรจุจะต้องได้รับการฝึกหัดอบรมอย่างดี จึงเห็นว่าไม่ว่าจะเกิดปัญหาในการดำเนินงาน ครั้นเมื่อได้เข้าทำงานธนาคารจึงได้พบเห็นปัญหาต่าง ๆ และจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ธนาคารอื่น ๆ ก็ปรากฏว่าเป็นปัญหาเช่นเดียวกัน และส่วนมากมักจะเกิดจากการปฏิบัติตามวิธีที่มีมาแต่เดิมโดยไม่มีกรปรับปรุงให้เข้ากับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ยิ่งมีการธนาคารเปิดสาขาแข่งขันกันและยังมีวิสาหกิจเงินเข้ามาแย่งลูกค้าธนาคารจึงต้องทำให้ผู้บริหารงานธนาคารเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

หน่วยซื้อขายลดตั๋วเงินซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำรายได้ให้แก่ธนาคารอย่างมากและเป็นงานที่มีปัญหาเกิดขึ้นได้ง่ายคือจะต้องใช้การตัดสินใจตั้งแต่แรกที่ลูกค้าจะมาติดต่อ จนกระทั่งวันสุดท้ายของสัญญา ถ้าลูกค้าไม่สามารถปฏิบัติตามข้อสัญญาธนาคารต้องตัดสินใจทั้งใดทางหนึ่งกับลูกค้า ปัจจุบันการติดต่อค้าขายขยายตัวมากขึ้น ความจำเป็นของลูกค้าที่จะใช้บริการค่านับของธนาคารในการหาเงินกู้ยืมระยะสั้นเพื่อใช้ในการหมุนเวียนก็ยังมีมากขึ้น ขณะเดียวกันธนาคารก็ต้องแข่งขันกันให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว เป็นที่ประทับใจลูกค้า เพื่อเป็นการที่หมุนเวียนรายได้ของตนแต่ก็ต้องหาวิธีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่จะอุปสรรคในการดำเนินงาน ผู้เขียนจึงได้ขอหัวข้อเรื่องราวปัญหาในการซื้อลดและขายช่วงลดตั๋วเงินของธนาคารพาณิชย์ และคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับผู้ที่จะทำการขายลดตั๋วให้แกธนาคาร เพราะได้อธิบายถึงระเบียบวิธีที่ลูกค้าต้องปฏิบัติตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการซื้อลดตั๋วเงิน นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มความรูแก่ผู้ปฏิบัติงานธนาคารและถ้าสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขมีเหตุที่เกิดขึ้นก็จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์เสถียร สิงห์เจริญ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยนี้ และ
อาจารย์ ม.ร.ว. ไซยวัฒน์ ไซยนต์ ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่
ธนาคารแห่งประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดีในการให้สัมภาษณ์
อย่างแข็งแรงแและค้นคว้าหาข้อมูลรายละเอียดที่ใช่ประกอบการวิจัยนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๕.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖.
คำนำ.....	๗.
กิตติกรรมประกาศ.....	๘.
รายการตารางประกอบ.....	๙.
บทที่ 1. บทนำ.....	1.
ประวัติและวิวัฒนาการของตัวเงิน.....	2
ความหมายของตัวเงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	3
ธนาคารพาณิชย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับตัวเงินได้อย่างไร.....	8
✓ ความหมายและประเภทของตัวเงินซ้อลค.....	14
ความหมายและประเภทของการขายซ้อลคตัวเงิน.....	16
บทที่ 2. ✓ ระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับซ้อลคตัวเงิน.....	20
- หลักเกณฑ์ในการพิจารณาใบคำขอ.....	20
- ปัจจัยสำคัญที่ธนาคารใช้ในการวิเคราะห์เครดิต.....	22
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับซ้อลคตัวเงินในประเทศ.....	27
- การพิจารณารับซ้อลค.....	27
- วิธีปฏิบัติในการลงบัญชี.....	31
- การปฏิบัติเกี่ยวกับคอกเบี้ย (ส่วนลค).....	32
- การหาจำนวนเงินที่ต้องจ่ายเมื่อธนาคารซ้อลคตัว.....	35
- วิธีปฏิบัติและการลงบัญชีเมื่อถึงกำหนดชำระเงิน.....	37
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับซ้อลคตัวเงินต่างประเทศ.....	40
ขอทามและบทลงโทษในการกั้ม.....	40

บทที่ 3.	การขายวงลคตัวเงินให้ธนาคารแห่งประเทศไทย.....	44
	- วิธีปฏิบัติในการขายวงลคตัวเงิน.....	44
	- การรวบรวมข้อมูลและข่าวสาร เครดิต.....	45
	- การจัดลำดับ เครดิต.....	46
	ระเบียบและแบบฟอร์มวาควยการ ขายวงลคตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการ ส่งสินค้าออก.....	46
	วิธีปฏิบัติในการขายวงลคตัวแลกเงินจากการส่งสินค้าออกตามโครงการ พี.ดี. 31 ของสหรัฐอเมริกาให้แกธนาคารแห่งประเทศไทย.....	53
	ระเบียบและหนังสือแบบฟอร์มการ ขายวงลคตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการ ประกอบการอุตสาหกรรม.....	58
	ระเบียบและวิธีปฏิบัติในการ ขายวงลคตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการเกษตร...	69
บทที่ 4.	ปัญหาในการรับซื้อลคและนรขายวงลคตัวเงิน.....	74
	ปัญหาของการซื้อลคตัวเงิน.....	75
	- ปัญหาเกิดจากตัวผู้นำตัวมาขายลค.....	76
	- ปัญหาเกิดจากเอกสาร.....	79
	- ปัญหานโยบายของธนาคาร.....	79
	- ปัญหาเกิดจากหลักค้ำประกัน.....	80
	ปัญหาการขายวงลคตัวเงินให้ธนาคารแห่งประเทศไทย.....	80
	- ปัญหาในการตองปฏิบัติตามระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย..	81
	- ปัญหาเงินฝากในบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีไม่พอนัด.....	81
บทที่ 5.	บทสรุป.....	82
บทที่ 6.	ข้อเสนอแนะ.....	94
	หนังสืออ้างอิง.....	103
	ประวัติการศึกษา.....	104

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑. สิ้นทรัพย์และหนี้สินที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ ๕๒
๒. เงินให้กู้ เบิกเกินบัญชี ช้อดค และลงทุนของธนาคารพาณิชย์ ๕๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย